

2465 Androgenreceptorn och testosteronets effekter *Aleksander Giwercman, Yvonne Lundberg Giwercman*

2469 Erekttil dysfunktion – tidigt tecken på hjärt-kärlsjukdom *Ronnie Willenheimer*

PATIENTSÄKERHET

2472 Misstag kan ursäktas av omständigheterna

Patienten piggade till – passiviteten var ursäktlig

Urinvägsinfektion var appendicit

2473 Bristfällig anamnes och undersökning är inte god och omsorgsfull vård

Otydligt ansvar vid otillräcklig anestesi

DEBATT OCH BREV

2474 Nytt kunskapsläge om pisksnärtskador *Peter Dahl*

Replik: Osäkert kunskapsläge drabbar de skadelidande *Lars Wallstedt, Ulf Lejonklou*

2475 Vad är ett fullmäktigebeslut värt? *Christer Sjödin*

Replik: Ersättningen kan kopplas till enheten *Eva Nilsson Bågenholm*



KULTUR Martin H:son Holmdahls bok »Mitt liv i medicinens och universitetets tjänst« recenseras. Bilden är tagen vid en promo-
ivering 2006. Sidan 2480

Foto. Pelle Johansson/UNT

Slutreplik om manlig omskärelse: Frågan större än summan av legala och medicinska aspekter *Axel Heyman*

2476 Osystematisk litteraturgenomgång om suicidprevention riskerar att leda vilse *Göran Isacsson*

2477 Replik: Dags att lämna polariseringen *Ellenor Mittendorfer Rutz, Danuta Wasserman, Rigmor Stain*

2478 Motreplik: Studie vantolkas *Göran Isacsson*

Slutreplik: Läsarna hänvisas till studien *Ellenor Mittendorfer Rutz, Danuta Wasserman, Rigmor Stain*

Underburna barns rätt till vård och oviljan att modifiera abortsyn *Tomas Seidal*

KULTUR

2479 Axplock från fem sekler av svenska läkarböcker

2480 Recensioner

2483 LEDIGA TJÄNSTER

2486 PLATSANNONSER

2500 MEDDELANDEN

2502 INFORMATION FRÅN LÄKARFÖRBUNDET

W Artiklar märkta med W-sigillet har varit förhandspublicerade på lakartidningen.se



Artiklar märkta med R-sigillet har genomgått referentbedömning. Varje manuskript granskas av minst en (ofta fler) av Läkartidningens stab av 220 fasta och 350 extraordinarie vetenskapliga experter. Granskningen av manuskript sker enligt internationella rekommendationer (www.icmje.org).

REFLEXION

Vikten av basala försiktighetsåtgärder

Den influensaepidemi som alla i dag talar om, läser om och oroas över ska drabba oss blir man tydligt påmind om varje gång man befinner sig på en internationell flygplats. En hel del människor sitter nu med munskydd som visserligen åker av och på, men man undrar hur de tänker när de ser oss andra »oförsiktiga« gå utan. Det är ju det där osynliga som är så svårt att skydda sig emot.

Lättare är det att skydda sig mot onödiga skador som t ex de man kan råka ut för när man åker på safari. I en studie publicerad i »Journal of Travel Medicine« 1999 över vilka skador och dödsfall man sett i Sydafrikas nationalparker under perioden januari 1988 till december 1997 kunde Durrheim och Leggat inräkna totalt 21 skadade, varav 7 skadades till döds. Av de sistnämnda dödades 4 av lejon, 1 av elefant och 2 av flodhästar. De andra fick skador som ofta var allvarliga, och utöver de djur som redan nämnts som orsak ingick noshörning, buffel, leopard och zebra. Gemensamt i

samtliga fall var att de ägde rum på grun av klar oförsiktighet eller ren dumdristighet. Det är att be om problem att lämna sin bil eller sitt skydd för att gå fram till lejonet eller noshörningen. Lika dumt är det att ställa sig mellan flodhästmamman och kalven eller paddla kanot mellan flodhästarna. Sova i ett öppet tält mitt i vildmarken är inte heller att rekommendera eller att gå omkring i djupt gräs ute på savannen. Och kanske det är dumt att fortsätta hälsa med kindpussar, i alla fall när den andre känner sig krasslig. Åtminstone har man rekommenderat att inte göra det i vissa skolor i Frankrike.

Jag förstår att jag nu är ute med skön önskad information men vill bara påminna om vikten av att följa enkla basala försiktighets- och hygienregler, tvätta händerna ofta. Och jag avslutar som jag gjorde i min föregående reflexion med citat från tv-serien Spanarna på Hill Street, »...and remember, be careful out there«.

»Det är att be om problem att lämna sin bil eller sitt skydd för att gå fram till lejonet eller noshörningen.«



Louis Riddez
medicinsk
redaktör

louis.riddez@lakartidningen.se